

Více lékařů a zdravotníků pro české zdravotnictví. Vládní programy přinášejí první výsledky

18.8.2026 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a Asociací děkanů lékařských fakult ČR vyhodnotilo výsledky dlouhodobých programů na podporu vzdělávání lékařů a nelékařských zdravotnických pracovníků.

Oba programy podle hodnocení úspěšně plní svůj účel a zapojené školy naplňují stanovené závazky. Počet studujících všeobecného lékařství vzrostl o více než 30 %, což postupně přinese více než 350 nových absolventů ročně. Také první rok programu na podporu vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků přinesl výrazný nárůst zájmu o studium - u všeobecných sester se počet nově zapsaných studentů zvýšil téměř o 40 %. Oba programy tak přispívají k posílení personálních kapacit českého zdravotnictví a pomáhají reagovat na stárnutí zdravotnického personálu a jeho odchody do důchodu. Rostoucí počet absolventů zároveň umožní posilovat kapacity v oblastech péče, jejichž význam s ohledem na stárnutí populace dále poroste, například v dlouhodobé ošetrovatelské, geriatrické a paliativní péči.

Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy a představitelé Asociace děkanů lékařských fakult ČR představili daty podložené hodnocení vládních programů na podporu navýšení kapacit veřejných vysokých škol v programu Všeobecné lékařství a ve vybraných nelékařských zdravotnických studijních programech. Program podpory výchovy lékařů je dlouhodobý, schválen byl v roce 2019, a již nyní v jeho důsledku narůstají počty absolventů. Lékařské fakulty navýšily počty studujících o 30,9 %. Průměrný roční počet nově zapsaných studentů vzrostl z 1 680 (období 2015–2018) na současných 2 220. Program tak ročně navýší počty absolventů o více než 350, což zásadně přispěje k omlazení lékařů působících v ČR a umožní posílení kapacitně ohrožených oborů. Do programu podpory vysokoškolského vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků (NLZP) je kromě lékařských fakult zapojeno dalších 11 vysokých škol.

„Jsem velmi rád, že lékařské fakulty dokázaly vládou schválený program z roku 2019 proměnit ve funkční systém vzdělávání významně vyššího počtu lékařů. Ministerstvo zdravotnictví bude nadále podporovat jak vzdělávání lékařů, tak nelékařských zdravotnických pracovníků, avšak nemůžeme se spokojit pouze s tím. Na tyto kroky musí navazovat další koncepční programy se skutečným dopadem do praxe. Proto jsem také ihned po mém nástupu inicioval řadu změn, které směřují zejména k otevření diskuse o kompetencích různě vzdělaných zdravotníků, včetně příprav na posílení kompetencí sester a dalších NLZP, podpoře atestačního vzdělávání v kriticky ohrožených oborech a posílení potřebných segmentů péče,“ řekl ministr zdravotnictví Adam Vojtěch.

Také program podpory vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků, zahájený v roce 2025, přináší první výsledky. Počet studujících v podpořených oborech vzrostl o více než 30 %, u prioritizovaného vzdělávání všeobecných sester pak téměř o 40 %. Program se zaměřuje na všeobecné a dětské sestry, zdravotnické záchranáře, porodní asistentky, radiologické asistenty a nutriční terapeutky.

„Za resort školství chci této podpoře vzdělávání vyslovit podporu a věřím, že se podaří i v rámci přípravy státního rozpočtu na další roky tuto podporu v potřebné výši udržet. Zejména u programu podpory nelékařských zdravotníků prokázalo Ministerstvo školství schopnost účinné koordinace více typů škol a realizace státem garantované objednávky vzdělávání ve strategicky potřebných oborech. V této agendě budeme jistě pokračovat i mimo resort zdravotnictví,“ řekl ministr školství, mládeže a tělovýchovy Robert Plaga.

Oba zmíněné programy jsou průběžně kontrolovány nejen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, ale také na základě dat Národního zdravotnického informačního systému (NZIS), který dokládá i vysoký podíl uplatnění absolventů lékařských fakult v klinické praxi, resp. v systému veřejného zdravotního pojištění.

Daty podložené hodnocení představil ředitel Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR Ladislav Dušek, který závěrem prohlásil: ***„Data NZIS byla u zrodu obou programů a v obou případech jasně prokázala, že navýšení kapacit škol je nezbytností, zejména z důvodu hrozících odchodů seniorních zdravotníků do důchodu. NZIS ale doprovází oba programy dále a každoročně dokládá, že až 90 % absolventů zdravotnických oborů, lékařů i nelékařů, nastupuje do klinické praxe či vzdělávání v českém zdravotnictví. Potvrzujeme tak efektivitu tohoto vzdělávání, a to i ve vazbě na data sledovaná resortem MŠMT. Naši meziresortní datovou spolupráci si nesmírně cením, bez ní by tyto programy nebyly myslitelné.“***

Výše uvedené potvrzují i čelní představitelé Asociace děkanů lékařských fakult ČR. Její stávající místopředseda Milan Kolář uvedl: ***„Lékařské fakulty v tomto programu dokázaly a dále dokazují, že jsou schopny navýšit kapacitu komplexních vzdělávacích programů a přijmout významnou společenskou objednávku, a přitom udržet nezbytnou kvalitu studia a jeho prostupnost. Úspěšnost studia Všeobecného lékařství dosahuje téměř 80 %, stále tedy přijímáme vysoce kvalitní uchazeče o studium.“***

Jeho slova potvrdil i bývalý předseda Asociace děkanů lékařských fakult ČR, Martin Repko: ***„Lékařské fakulty každoročně prokazují schopnost efektivně pracovat s vysokým zájmem mladých lidí o zdravotnické obory a zvládat organizaci přijímacích řízení. Je také velmi pozitivní, že zájem mladých lidí o tato náročná studia narůstá. Zkušenosti z posledních let ukazují, že systematická podpora vzdělávání ve zdravotnictví přináší reálné výsledky, role lékařských fakult jako garantů obsahu i kvality výuky je v tomto nezastupitelná.“***

Mezi doprovodná opatření a nezbytné kontrolní mechanismy, které Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dlouhodobě pro zdravotnické studijní programy prosazuje, patří zejména důraz na prostupnost vzdělávacích programů, racionalizace pregraduálního vzdělávání, stabilizace a motivace akademických pracovníků, posílení kvality praktické výuky, propojení s klinickým prostředím i digitalizace administrativy.

Rovněž Ministerstvo zdravotnictví si je vědomo faktu, že na podporu pregraduálního vzdělávání musí navazovat další koncepční programy se skutečným dopadem do praxe. V této oblasti již byla iniciována řada opatření, která směřují zejména k posílení kompetencí sester a dalších NLZP, podpoře atestačního vzdělávání v kriticky ohrožených oborech, podpoře kapacitního posílení dlouhodobé ošetrovatelské péče, geriatrické péče, paliativní péče, a dalších očekávatelně velmi potřebných segmentů péče, daty podložené restrukturalizace zejména akutní lůžkové péče, a další.

Vládní program podpory výchovy lékařů byl schválen v roce 2019 a probíhá úspěšně na všech lékařských fakultách ČR. Proti původnímu minimálnímu plánu, tedy navýšit počty studentů o 15 %, dokázaly fakulty i díky velkému zájmu mladých a talentovaných uchazečů navýšit kapacitu o 30,9 %.

To znamená, že průměrné roční počty nově přijímaných studentů narostly o 540. Aktuálně je průměrně ročně k tomuto studiu přijímáno cca 2 220 studentů, celkem jich ve všech ročnících studuje více než 12 200. Počty absolventů částečně narostly již minulý rok, v následujících letech bude studium ročně úspěšně zakončovat více než 1 800 mladých lékařek a lékařů. Při trvání programu po dobu 10 let a více tak dojde k omlazení až 43 % kapacit lékařů působících ve veřejném zdravotním pojištění ČR.

Vládní program podpory výchovy nelékařských zdravotnických pracovníků byl schválen v roce 2025 se zaměřením na širší spektrum kapacitně a demograficky ohrožených oborů: všeobecná sestra, dětská sestra, všeobecná sestra, zdravotnický záchranář, porodní asistentka, radiologický asistent, nutriční terapeut. Tomu také odpovídá větší počet zapojených VŠ vzdělavatelů, vedle lékařských fakult zde participuje dalších

11 vysokých škol. Již v prvním roce trvání se programu podařilo navýšit počty nově zapsaných studentů o 20 %, z toho u nejvíce prioritizované výchovy všeobecných sester až o téměř 40 % (tj. na vysokých školách meziroční nárůst o 430 nových studentů na celkový počet 1 861 studujících budoucích všeobecných sester). Program v následujících 12 letech cílí na tyto celkové počty VŠ vzdělaných odborníků:

- Všeobecná sestra (VS), Dětská sestra (DS), Porodní asistentka (PA): celkem cca 15 100 VŠ absolventů (74 % VS, 16 % PA, 10 % DS)
- Radiologický asistent: celkem cca 1 730 VŠ absolventů
- Zdravotnický záchranář: celkem cca 3 570 VŠ absolventů
- Nutriční terapeut: celkem cca 1 250 VŠ absolventů

Dostupná otevřená data Národního zdravotnického informačního systému (NZIS) k personálním kapacitám ve zdravotnictví

- <https://www.nzip.cz/kategorie/357-personalni-kapacity-zdravotnictvi>

Analytické studie:

- Sesterské odbornosti v dostupných datech NZIS
- Výsledky pilotního měření ošetrovatelské zátěže na standardních lůžkách

Datové souhrny (NRHZS):

- Úvazky zdravotnických pracovníků podle smluvního zajištění z veřejného zdravotního pojištění – věk a pohlaví podle odbornosti pracoviště, kategorie pracovníků a segmentu péče v ČR, krajích a okresech
- Počty zdravotnických pracovníků podle smluvního zajištění z veřejného zdravotního pojištění – věk a pohlaví podle odbornosti pracoviště, kategorie pracovníků a segmentu péče v ČR, krajích a okresech
- Úvazky zdravotnických pracovníků podle smluvního zajištění z veřejného zdravotního pojištění s VZP (od roku 2010) – podle odbornosti pracoviště, kategorie pracovníků a segmentu péče v ČR a krajích
- Počty zdravotnických pracovníků podle smluvního zajištění z veřejného zdravotního pojištění s VZP (od roku 2010) – podle odbornosti pracoviště, kategorie pracovníků a segmentu péče v ČR a krajích
- Úvazky zdravotnických pracovníků podle smluvního zajištění z veřejného zdravotního pojištění s VZP (od roku 2010) – věk a pohlaví podle odbornosti pracoviště, kategorie pracovníků a segmentu péče v ČR
- Počty zdravotnických pracovníků podle smluvního zajištění z veřejného zdravotního pojištění s

VZP (od roku 2010) – věk a pohlaví podle odbornosti pracoviště, kategorie pracovníků a segmentu péče v ČR

<https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/vice-lekaru-a-zdravotniku-pro-ceske-zdravotnictvi-vladni-programy-prinaseji-prvni-vysledky>